

Är det okej att inte alla kan rösta?

Jag är född i Kalix, en av de första kommunerna som använt e-demokrati för att utveckla kontakten med medborgarna. Redan år 2000 genomfördes ett rådslag om en ny centrumplan där invånarna fick rösta via nätet. Men mina föräldrar, 76 och 82 år röstade inte, trots ett aktivt samhällsintresse. De har inte ens en dator.

Christine bor i Nacka kommun. När hon behöver dagisplats kan hon bara anmäla detta via Internet. Det är inga problem för henne, enkelt och smidigt. Men hur gör de som inte kan eller vill använda Internet? Nacka kommuns informationschef menar att de som själva inte har en dator kan använda en på biblioteket. Det är ju i och för sig bra, men kan vi nöja oss med det? Det löser inte problemet för de som inte kan eller vill använda Internet.

Idag står cirka 20 procent av medborgarna utanför e-samhället. De kan eller vill inte av olika skäl använda sig av offentliga e-tjänster. När både det offentliga och det kommersiella utvecklar allt fler e-tjänster kommer man i framtiden inte ha råd att hålla sig med flera parallella system. Den synen delar politikerna. I en färsk undersökning som Folkbildningsförbundet gjort tror drygt 85 procent att kommunens hemsida eller offentliga e-tjänster inom en tioårsperiod helt eller delvis kommer att ersätta andra kanaler för kommunal och offentlig information och service. De som inte kan använda Internet hamnar utanför och det ser vi prov på redan idag. Detta hotar att undergräva demokratin.

Regeringens IT-politiska strategigrupp, som i torsdags lämnade sina rekommendationer till regeringen efter tre års arbete, konstaterar att digitala klyftan är ”ett viktigt område att bearbeta och utjämna för att Sverige verkligen skall kunna bli ett hållbart informationssamhälle för alla”. Men strategerna stannar vid att rekommendera att webbsidor och andra e-tjänster bör göras mer tillgängliga för funktionshindrade, att tillgången till datorer bör förbättras och att ge användarstöd till dem som idag inte har tillgång till dator. Man rekommenderar även att inrätta ett industripris avseende enkelhet.

Det är en strategisk blunder att inte ha en utarbetad rekommendation för hur vi ska gå tillväga för att nå den del av befolkningen som idag inte kan eller vill använda sig av den nya tekniken.

Vi menar att det är en gigantisk utmaning att motivera och utbilda denna grupp. Det formella utbildningsväsendet klarar inte detta på egen hand. Här har folkbildningen kompetens, erfarenhet och dessutom en unik infrastruktur. Studieförbunden har en pedagogik som passar studieovana. Det handlar om att arbeta mycket med uppsökande verksamhet - med motivation och lust. Den enskilde måste se vad just han eller hon har för nytta av Internet och samhällets e-tjänster.

Vår strategiska rekommendation till regeringen landar i att det behövs en folkbildningsinsats för att öka motivationen och användarförmågan hos dem som idag inte kan eller vill tillgodogöra sig samhällets e-tjänster.

Maicen Ekman
Generalsekreterare
Folkbildningsförbundet – studieförbundens intresseorganisation